

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΤΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ : Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξαμηνίᾳ δραχ. 55. Τριμηνίᾳ δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ : Αἰγύπτου γράσια διατμ. 50. Ἀμερικής δολλάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὁσων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.
Ἐξέμνησι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1979

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐλοῦντος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐσσηπίδου Ἀριθ. 42 παρὰ τὸ Παρθέριον

Περίοδος Β'—Τόμος 45ος

Ἀθήναι, 4 Ἰουνίου 1938

Ἔτος 60ον.—Ἀριθ. 27

ΤΟΜ ΣΩΓΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ μικρὸς ἀνακάθησε καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ τραγουδᾷ, σι' αὐτὶ :

Βασιλιά, βασιλιά,
πίσω πέταξε γοργά.

Ἡ φωλιά σου καίγεται

Τὰ παιδιὰ σου εἰν' μοναχά!

Καὶ ὁ βασιλιάς ἀνοίξε τὰ μικροσκοπικὰ φτεράκια του καὶ πέταξε γιὰ νὰ τρέξη στὰ παιδιὰ του, κι' αὐτὸ δὲν φάνηκε διόλου παράξενο στὸν Τόμ, γιατί γνώριζε καλὰ τί εἰκιστο ποῦ εἶναι τὸ ἀνόητο αὐτὸ ζῷο καθὼς καὶ πόσο φοβάται τὴ φωτιά καὶ πολλὰς φορὰς τὸ εἶχε γελᾶσει μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο δίχως νὰ τὸ λυπηθῆ.

Ὁλόκληρη ἡ φύση ἦταν τώρα γαμάτη ζωὴ καὶ κίνηση. Ὁ Τόμ κούνησε τοὺς ἄλλους δυὸ πειρατὲς γιὰ νὰ ξυπνήσουν καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ κατέβαιναν, κι' οἱ τρεῖς τους μὲ ἀλλαλαγμοὺς χαρᾶς στὴν ἄχθη, πέταξαν τὰ ρούχα τους κι' ἐκυλιόνταν στὰ ρηχὰ νερὰ τῆς ἀμμουδιάς, βρέχοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ κἀνοντας κάθε λογῆς τοῦμπες. Οὔτε κι' ἔνοιωθαν καμμιά νοσταλγία γιὰ τὸ χωριουδάκι τους ποῦ ἦταν βυθισμένο ἀκόμη στὸν ὕπνο, πέρα στὴν ἀντικρινὴ ἄχθη τοῦ πλατειοῦ ποταμοῦ. Κάποιο δυνατὸ κύμα ἢ κάποιο ρεῦμα εἶχε παρασύρει τὴ σχεδία τους καὶ τοῦτο ἀντὶ νὰ τοὺς στενοχωρήσῃ τοὺς εὐχαρίστησε, γιατί ἦταν οὐ νὰ εἶχε κατ' ἡ γέφυρα ποῦ τοὺς ἔνωσε μὲ τὸν πολιτισμὸ.

Γύρισαν πίσω στὴν κατασκήνωσὴ τους δροσισμένοι, εὐχαριστημένοι καὶ πεθαμμένοι ἀπὸ πείνα καὶ τὸ πρῶτο ποῦ ἔκαναν ἦταν νὰ ζωντανέψουν τὴ μισοσβυσμένη φωτιά τους. Ὁ Τόμ βρῆκε ἐκεῖ κοντὰ ἕνα ρυάκι μὲ κρυστάλλινο νερὸ καὶ τὰ παιδιὰ χρησιμοποιοῦντας γιὰ ποτήρια πλατεῖα φύλ-

λα βελανιδιάς δοκίμασαν τὸ νερὸ αὐτό, ποῦ μαζὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα θέλητρα τοῦ δάσους τοὺς φάνηκε πὼς

Ἡ κάμπια ἄρχισε νὰ σκαφαλώνη ἐπάνω στὸ παντελόνι τοῦ Τόμ.
(Σελ. 226, στ. β')

θὰ μπορούσε ἀρκετὰ καλὰ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν πρωϊκὸ τους καφέ.

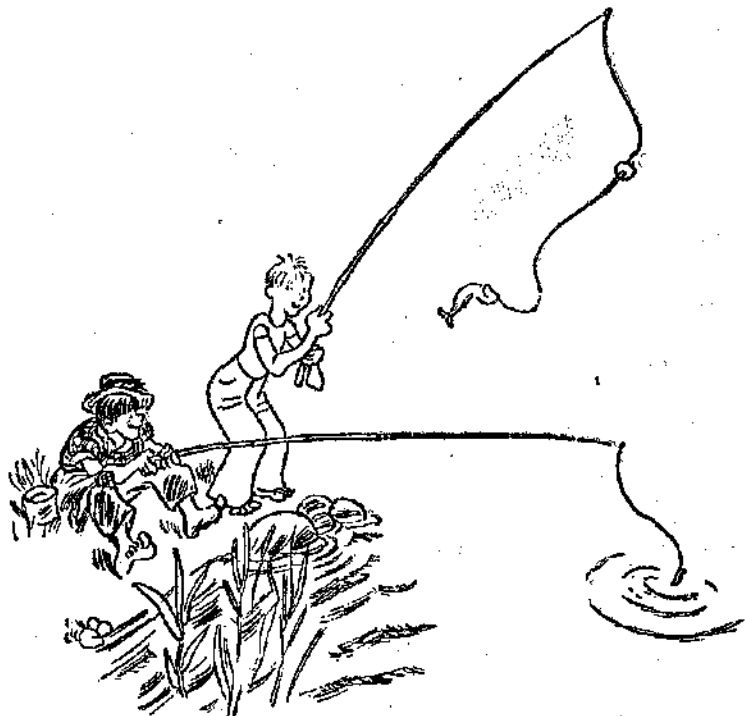
Ὁ Τζέι καταπιάστηκε νὰ κόψῃ λαρδί γιὰ τὸ πρόγευμά τους καὶ ὁ Τόμ κι' ὁ Χάικ τοῦ εἶπαν νὰ ἔξαικο λουθήσῃ κι' ἔφτασαν στὴ στιγμή. Καὶ τότε οἱ δυὸ τους πῆγαν σ' ἕνα μέρος ὅπου τὸ νησάκι τους σχηματίζε ἕναν

δὴ ποῦ θὰ ἔφθανε νὰ τραφῇ μιὰ δλόκληρη οἰκογένεια Ἐψησαν τὴν πέστροφα στὴ φωτιά ἀφοῦ πρῶτα τὴν τύλιξαν μὲ λαρδί κι' ἔγλυψαν τὰ χεῖλια τους, λέγοντας διτι ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχαν ξαναφάει νοστιμότερο ψάρι. Δὲν ἤξεραν πὼς ἔσο πιδ φρέσκο φῆνεται τὸ ψάρι—καὶ μάλιστα τὸ ποτα-

μισό, τόσο νοστιμώτερο είναι κι' ου-
τε κάθισαν να λογαριάσουν πόσο ά-
νοίγει την όρεξη ο ύπνος στο ύπαιθρο,
Άφου έφαγαν καλά ξεπλώθηκαν
στον ίσκιο και ύστερα χώθησαν μέσα
στο δάσος για να κάνουν την εξερευ-
νηση του νησιού τους. Μπήκαν βαθιά
μέσα περνώντας πάνω από πεσμένους
καρμούς δένδρων, και κάτω από με-
γαλοπρεπείς άψίδες που τις σχημά-
τιζαν οι πυκνές περιπλοκάδες που
ήταν πλεγμένες από το ένα δέντρο
στο άλλο.

Κάθε τόσο άπαντούσαν κουφάλες
άπό δέντρα αναπαυτικές σαν πολυθρό-
νες, στρωμένες με χόρτα
και κεντημένες με λου-
λούδια.

Ήσαν ένα πλήθος πράγ-
ματα που τους ευχαρίστη-
σαν, αλλά τίποτε δεν τους
φάνηκε περίεργο και ά-
ξιοθαύμαστο. Ανακάλυ-
ψαν πως το νησί είχε μά-
κρος τρία μίλια και μισό
μίλι πλάτος και ότι η με-
ριά που βρισκόταν κοντή-
τερα στη στεριά χωριζό-
ταν απ' αυτήν μ' ένα στε-
νό πορθμό που είχε πλά-
τος μόλις διακόσιες όρ-
γιές. Κάθε ώρα έπερταν
στο ποτάμι και έκαναν από
ένα κολύμπι και έτσι όταν
γύρισαν στην κατασκήνω-
σή τους είχε περάσει κί-
λας το μισό απόγευμα. Εί-
χαν μεγάλη διάθεση να
ψαρέψουν, μα πεινούσαν
τόσο που ρίχτηκαν στο
χοιρομέρι και ύστερα βάρ-
υναν πολύ και κάθισαν
κάτω απ' τον ίσκιο να
κουβεντιάσουν. Μα ή κου-

Έρωξαν τις όρμιές τους κι' άμέσως ένοιωσαν πως τσιμπάει.
(σελ. 233, στ. γ')

φάνηκε ένας χρόνος και ύστερα το
ίδιο υπόκωφο μπουύ! έτάραξε την
άτμόσφαιρα.

— Πάμε να ίδουμε!

Πετάχτηκαν κι' οι τρεις όρθοι κι'
έδραμαν στην άκροποταμιά προς το
μέρος του χωριού. Το μικρό τροχή-
λατο βαποράκι έπλεε κανένα μίλι
κάτω από το χωριό. Το φαρδύ του
κατίστρωμα ήταν μαύρο από τον
κόσμο. Ήταν και πάμπολλες βάρκες
που πήγαιναν κοντά στο βαπόρι ή
λίγο πιο μακριά, μα τα παιδιά δεν
μπορούσαν να καταλάβουν τί έκαναν
όλοι εκείνοι οι άνθρωποι. Σε λίγο έ-
νας άσπρος καπνός βγήκε από την
πλώρη του βαποριού κι' ενώ αυτός
σκορπίζεταν σαν σύννεφο, άκούστηκε
ο ίδιος υπόκωφος κρότος.

— Τώρα κατάλαβα! φώναξε ο
Τόμ, κάποιος πνίγηκε!

— Τώρα κατάλαβα! φώναξε ο
Τόμ, κάποιος πνίγηκε!

— Καλά λές, είπε ο Χώκ. Έτσι
έκαναν και το περασμένο καλοκαίρι
όταν πνίγηκε ο Μπίλι Τώρνερ. Ρί-
χνουν κανονιές πάνω από το νερό κι'
έτσι κάνουν τον πνιγμένο να βγῆ
στον άφρό.

— Άχ, πως θάθελα, είπε ο Τζόε
να βρισκόμουν κι' εγώ τώρα εκεί.

— Κι' εγώ, συμφώνησε ο Χώκ,
θάδωνα ε, τι πῆς για να μάθω ποιος
πνίγηκε.

Τα παιδιά στάθηκαν πάλι νακού-
σουν. Έξαφνα μια έμπνευση φώτισε
τον Τόμ και φώναξε:

— Παιδιά, ξέρω ποιος, πνίγηκε:
έμεις!

Άμέσως και οι τρεις
ένοιωσαν άπερίγραπτο
καμάρι. Ο θρίαμβός
τους ήταν μοναδικός.
Οι γονείς τους τους εί-
χαν χάσει, τους έκλαι-
γαν για πνιγμένους, έρ-
ράγιζαν καρδιές για χά-
ρη τους. Τάβαζαν ίσως
και με τον έαυτό τους
για την κακομεταχείρι-
ση που έκαναν στα δύ-
στυχα αυτά παιδιά και
μετανοιωναν και ένοιω-
θαν τύψεις συνειδήσεως.
Και το σπουδαιότερο
απ' όλα ήταν πως ή
έξαφνισή τους είχε
πιά διαδοθή στο χωριό,
πως ήσαν τώρα το ζή-
τημα της ημέρας και
πως δεν είχαν όλοι πα-
ρά την δική τους κου-
δέντα. Όλα τα παιδιά
τους ζήλευσαν κι' αυτό
ήταν που τους ένθου-
σίαζε περισσότερο απ'
όλα. Έξοχα ήταν.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ
ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΜΗΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ήρθε ο μήνας, που θα δώση και θα
[πάρη]
"Ω, τί καρδιόχτυπο για τα παιδιά!
Την ίσα τώρα θα χωρίσ' απ' το σι-
[τάρι]
Θάερρος λοιπόν, φτωχούλα μου καρδιά!
Ξαγρόνησε, μελέτησε, κι' οι τόσοι
[κόποι]
Θά σούνοι στήριγμα, για τη ζωή!
"Έτσι χωρίζουν, απ' τα ζώα, οι άν-
[θρώποι]
Πού σφύζει μέσα τους Θεού πνοή!
Και σύ, στο τέλος, όταν το χαρτί τσε-
[κώσης]
"Όλο μὲ «άριστα» μὴ λησμονείς!
Πόση χαρά, άφάνταστη χαρά θά δώ-
[σης]
Πόση συγκίνηση, εις τους γονείς!
ΦΑΚ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Άγαπητοί μου,

ΑΠΟ τότε που ήμουν κι' εγώ
μαθητής, ως σήμερα, τα
σχολικά πράγματα δεν άλλα-
ξαν και τόσο πολύ. Η μόνη
διαφορά είναι που οι «έξετάσεις» δι-
νούνται τώρα μόνο γραπτές και λέγου-
νται «διαγωνισμοί», κι' ακόμα που γί-
νονται όχι μια φορά το χρόνο, όπως
τότε, παρά δυο και τρεις. Αλλά αυτό
δεν έμποδίζει να είναι και σήμερα
ο «έφιάλης» των παιδιών, άπαράλ-
λαχτα όπως ήταν και τότε και πάν-
τα. «Έξετάσεις» λέγαμε κι' άνατρι-
χιάζαμε. «Διαγωνισμοί» λέτε και σάς
πιάνει κρύος ιδρώτας. Τι άγωνία εσο
πλησιάζουν οι φοβερές ημέρες, οι ή-
μέρες του «μαρτυρίου». — ή «έβδομάς
των Παθών» — αν και το καθαυτό
«μαρτύριο» είναι ίσως ή «μελέτη»
που προηγείται. . .

Μου φαίνεται πως για μας, τότε,
το μαρτύριο αυτό ήταν ακόμα μεγα-
λύτερο. Κι' άκριβώς γιατί δεν κάνα-
με στο μεταξύ τμηματικές εξετάσεις,
παρά στο τέλος του χρόνου έπρεπε
να μελετήσουμε όλη την «ύλη», να
τη μάθουμε, που λένε, «άπέξω κι'
άνακατωμά», για να μπορούσαμε να
«όποστούμε» — ήταν ή, λέξη — την
προφορική και τη γραπτή μας «δο-
κιμασία». Έπρεπε δηλαδή να ξανα-
θυμηθούμε κι' όλα τα παλιά, τα ξε-
χασμένα, που είχαμε μάθει απ' την
άρχη του χρόνου, ενώ σήμερα, με τις
τμηματικές εξετάσεις, όλα σχεδόν αυ-
τά ο μαθητής τα έχει πρόσφατα και
τα θυμάται. Γι' αυτό ή μελέτη, σή-
μερα, δεν μπορεί να είναι τόσο επί-
πονη, όσο ήταν τότε ή δική μας. Ού-
τε μπορεί να πῆ κανείς πως τα μα-
θήματα είναι σήμερα περισσότερα και
δυσκολώτερα. Τα ίδια είχαμε και
μεις. Άν από τότε έχουν προστεθεί
μερικά, έχουν καταργηθεί όμως με-
ρικά άλλα.

Μας άφηναν, θυμάμαι, μια έβδο-
μάδα για να μελετήσουμε, και τους
τελειόφοιτους δώδεκα ως δεκαπέντε
ημέρες. Σας βεβαιώ λοιπόν πως ήταν
λίγες για τον «όκαενό» που είχαμε
να μελετήσουμε. Άπό το πρωί ως το
βράδυ, με τη ζέση του Ιουνίου, εί-
μαστε κλεισμένοι με τάμετρα βιβλία
μας, τα τετράδια, τα σημειωματάρια,
τους χάρτες και τους πίνακες των λο-
γαριθμών. Μόλις βγαίναμε για περί-
πατο μια ώρα την ημέρα. Άπό την
κούραση και την άγωνία, ούτε να κοι-
μηθούμε. Άδυνατιζάμε, λγνεύαμε,
χλωμάζαμε, χάναμε το χρώμα και

το βάρος μας. Στο τέλος, όσοι άπο
μας ήταν «βελόνια», καταντούσαν. . .
«κλωστής», κι' όσοι ήταν «ταμπουρ-
λα», γίνονταν «ταμπουρλέξουλα».
Και μ' αυτά τα χάγια ξαναπγαίνα-
με στο σχολείο για τις «έξετάσεις».

Τις πρώτες ημέρες ήταν οι «γρα-
πτές». Μας μοίραζαν μεγάλες κέ-
λες, μονογραφημένες από τον γυμνα-
σιάρχη και τον καθηγητή του μαθή-
ματος, και μας έδιναν τρία «ζητή-
ματα» που ήμαστε υποχρεωμένοι να
παντήσουμε στα δυο Πάλι καλά, ε;
Μπορούσε επιτέλους να διαλέξουμε,
είχαμε καιρό να σκεφθούμε, να συγ-
κεντρωθούμε, να θυμηθούμε, και το
κάτω-κάτω, δεν έδλεπε κανένας τί
γράφαμε, κι' αν κάναμε και κανένα
λάθος, δεν γινόμαστε ρεζίλι «έπί τό-
που». Αλλά δεν ήταν το ίδιο και με
τις «προφορικές» εξετάσεις που άκο-
λουθούσαν. Αυτές γίνονταν έπίσημα,
πανηγυρικά, μ' εξεταστική έπιτροπή,
με κόσμο, με λόγο του γυμνασιάρχη,
με σημαίες, με δάφνες, και με ό,τι

άλλο μπορούσε να μας άφαιρή το
θάρος και να κάνη τις καρδιές μας
να χτυπούν. Μας καθίζαν, όχι πιά
σε θρανία, παρά σε καρέκλες, μας
σήκωναν ένα ένα και μας ρωτούσαν.
Δεν ήταν πιά «τρία ζητήματα» να
διαλέξουμε, ήταν ένα και μόνο. Κι'
άλλοίμονό μας αν δεν ξέρχαμε ναπαν-
τήσουμε, και τα μπερδεύαμε, και τα
μασούσαμε και λέγαμε άλλα άντ' άλ-
λων, ή μέναμε άφωνοι, κοιτάζοντας
γύρω μας σά να ζητούσαμε ροήθεια!
"Όλοι φημίριζαν εις βάρος μας, χα-
μογελούσαν ειρωνικά ή έμφοραζαν με
οίκτο και με μομφή. Γινόμαστε ρε-
ζίλι «έπί τόπου», δημόσια! Δεν ή-
ταν φοβερό; Κι' αν δεν το παθαίνα-
με πάντα, δεν είχαμε δικιο που το
φοβόμαστε από τόσες ημέρες πριν;
Γι' αυτό, υποθέτω, οι έπίσημες
προφορικές εξετάσεις καταργήθηκαν.
Τί καλά, αν ήταν τρόπος — μα δυ-
στυχώς δεν είναι — να καταργηθούν
κι' οι γραπτές. . .

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΘΕΛΕΙ — Ο ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

— Μάννα μου! φώναξε ο Κωστάκης.
Κι' έχωσε το χέρι του στο λαιμό του, για να πιάση γενναία το βά-
τραχο και να τον πετάξη έξω. Άλλά δεν τον βοήκα. Ο βάτραχος, φαίνε-
ται, είχε χωθεί βαθιά. Ο Κωστάκης άρχισε τότε να πασπατεύη το σώμα
του, και του φάνηκε πως άισθανόταν κάτι σκληρό πάνω στην κοιλιά του.
— Έδώ είναι! φώναξε. Νά, έδώ, τον πιάνω!

— Βγάλ' τον λοιπόν! του είπε ο κ. Καθούλλιας, μη σέ φάη!
— Άχ! μα πως; Πρέπει να γδυθώ; . .
— Τότε πήδα! Μπορεί να νάνεβή πάλι και να βγῆ απ' το λαιμό σου.
Ζωντανός δεν είναι;
Κι' ο Κωστάκης άρχισε τότε να πηδά. Μα έκανε κάτι πήδους, που
τα παιδιά, που τον είχαν τριγυρίσει, τον έβλεπαν και γελοούσαν με την
καρδιά τους.
— Νά, αυτός είναι χορός! έλεγαν. Κι' όμως δεν ήθελε να χορέψη. . .
Μα δεν τον ένοιαζε τον Κωστάκη που τον κοροΐδευαν. Νά βγῆ από
μέσα του ο βάτραχος ήθελε μόνο. Κι' έξακολουθούσε τους πήδους του,
στριφογυρίζοντας κιόλα, σά να χόρευε όλους μαζί τους χορούς, και πόλ-
κα, και βάλλ, και μαζούγκα, και φός, και ρούμπα. . .
Έξαφνα ο χοροδιδάσκαλος του φώναξε:
— Φτάνει! . . Ο βάτραχος βγήκε! . . Νά τος! . . Κουά! . . κουά!

Ο Κωστάκης σταματῶ, κοιτάζει και, κατάπληκτος, βλέπει τὸ βατραχάκι—ένα ψεύτικο, μεταλλικό, πρασινοβαμμένο βατραχάκι—στὰ χέρια πάλι τοῦ κ. Καδρόλλια!

—“Α! κάνει. Πῶς αὐτό; Ο κ. Καδρόλλιας βάζει τὰ γέλια. — Δὲν σοῦ τὸ εἶπα, τοῦ λέει, πῶς θὰ χορέψης θέλοντας καὶ μὴ; Νὰ πού χορέψης καὶ μετὸ παραπάνω! Σοῦ ἄρεσε;... Κουάκ! κουάκ!

Ο Κωστάκης κατάλαβε: “Ο χοροδιδάσκαλος τοῦ εἰπαίξε παιχνίδι. Εἶχε κρύψει, ταχυδακτυλουργικά, τὸ βατραχάκι, κι’ εἶχε πεῖ ψεμμάτα πῶς χόθηκε στὸ λαϊμό του. “Ετσι ὁ Κωστάκης τὴν ἔπαθε. Τί ντροπή! τί ρεζίλι!

Γιὰ νὰ μὴ γελοῦν πιά μαζί του, γέλασε κι’ ὁ ἴδιος. Κι’ ὅταν ὁ κ. Καδρόλλιας τοῦ ξανάπε νὰ πάρῃ τὴν δεσποινίδα Λιλίκα καὶ νὰ χορέψῃ, δὲν εἶχε πιά ἀντίρρηση. Τὸ πάθημα τὸν ἔκαμε «καλὸ παιδί».

Τὸ φουσοῦσε ὁμιος καὶ δὲν κρύωνε. Καὶ τὴ νύχτα, στὸν ὕπνο του, εἶδε ἕνα φοιτῶ ὄνειρο: Τὸ βάτραχο πελώριο, ἰσθίς φουρῆς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κωστάκη—θεριὸ πού ἤθελε νὰ τὸν καταπιῇ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΜΑΡΙΑ - ΡΙΑ SORRENTINA

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Πολλές φορές ἡ Ἀνναμπέλλα εἶχε σταθεῖ μπροστὰ στὴν πόρτα αὐτὴν. Μὰ ποτὲ δὲν εἶχε ἐπιχειρήσει νὰ στρίψῃ τὸ πόμολο, ἀπὸ φόβο μήπως κανένας πού τὴν φύλαγε ἀπ’ ἔξω τὸ παρατηροῦσε.

Ἡ σκέψῃ μονάχα πῶς μπορούσαν νὰ τὴν πιασουν, ἂν τυχὸν δοκίμαζε νὰ φύγῃ, τὴν ἔκανε νὰ τρέμῃ ἀπὸ φόβο. Θυμόταν ἐκείνους τοὺς δύο ἀγνωστούς πού τὴν εἶχαν ἀρπάξει καὶ τὴν εἶχαν φέρεῖ ἐδῶ καὶ τὴν ἔλουζε κρύος ἰδρώς. “Οχι, δὲν ἔπρεπε νὰ ξαναέρθουν πιά ποτὲ αὐτοί! οἱ δύο ξένοι νὰ τὴν ξαναπάρουν στὰ χέρια τους, νὰ τὴν φεμώσουν καὶ ἴσως-ἴσως κι’ ἄλλας νὰ τὴν δέσουν γιὰ νὰ τὴν ἀνγκυλώσουν νὰ σταθῇ ἡσυχη. Καλύτερα ἦταν νὰ φανῇ ὀπίκουη καὶ ὑποταγμένη, γιατί μιὰ καινούργια δοκιμασία σὰν αὐτὴ πού εἶχε περάσει θὰ τὴν θανάτωνε.

Τὶς πρώτες μέρες ζούσε σ’ ἀδιάκοπο φόβο καὶ ἀγωνία, σιγά-σιγά ὁμιος ἤσυχασε.

Κανένας δὲν ἔμπαινε μέσα στὴν κάμαρά της ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ψηλὴ καὶ χλωμὴ ἐκείνη γυναίκα πού τῆς εἶχε παρουσιασθεῖ τὴν πρώτη μέρα. Τὴν ἔλεγε τὴν Ἰουδήθ καὶ περιποιόταν τὴν Ἀνναμπέλλα σιωπηλά. Προσπαθοῦσε νὰ μὴν τὴν κοιτάξῃ ποτὲ στὸ πρόσωπο, δίχως ἄλλο γιὰτὶ δὲν μπορούσε νὰ βλέπῃ τὴ βουβὴ ἰκεσία πού ἦταν ζωγραφισμένη στὰ μάτια τῆς μικρῆς.

Τὸ κοριτσάκι δὲν τὴν παρακαλοῦσε πιά νὰ τὴ βγάλῃ ἀπὸ ἐκεῖ, μὰ τὴν ρωτοῦσε νὰ τῆς πῇ ποιὸς τὴν

εἶχε ἀρπάξει καὶ γιὰ ποιὸ λόγο τὴν κρατοῦσαν φυλακισμένη. Καὶ στὸ τέλος πάντα ἡ φωνὴ τῆς ἔπαζε.

—Τ’ ὄνομά του, μονάχα τ’ ὄνομά του θέλω νὰ μάθω, ἔλεγε. “Εγὼ δὲν ξέρω σχεδὸν κανέναν, δὲν ἔκανα ποτέ μου σὲ κανένα κακὸ. Ποιὸς λοιπὸν μπορεῖ νὰ μὲ πῆρε καὶ νὰ μὲ κρατᾷ κλεισμένην ἐδῶ; Πῆτε μου μονάχα πῶς λέγεται αὐτὸς πού μὲ κρατᾷ φυλακισμένην καὶ τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ τὸν ἴδω καὶ νὰ μὲ μιλήσω. Θὰ τὸν παρακαλέσω τόσο πολὺ, πού στὸ τέλος θὰ μ’ ἀφήσῃ νὰ φύγω. “Ω, κυρία, σεις πού εἰσασιτε καλῇ, λυπηθῆτε με!

Αὐτὰ τὰ τελευταῖα λόγια πνίγονταν πάντα μὲς στὰ δάκρυά της. Δοκίμαζε νὰ πιάσῃ τὰ χέρια τῆς Ἰουδήθ καὶ νὰ γονατίσῃ μπροστὰ της. Μὰ ἐκείνη πάντα ψυχρὴ καὶ ἀκαμπτη ἀποτραβιόταν.

Δίχως ποτὲ νὰ τῆς δώσῃ ἀπάντησιν ἀνοίγει τὴν ντουλάπα τοῦ τοίχου καὶ ἔδειχνε στὴ μικρούλα τὰ ὄρατα φορέματα πού βρίσκονταν κρεμασμένα στὴ σειρὰ. Πηγαίνοντο ἀθόρυχα μέσα στὸ δωμάτιο ἀλλάζοντας τὰ λουλούδια μέσα στὰ κρουσάλλια ἀνθογαζία ἢ περνοῦσε στὸ γειτονικὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ καὶ εἰσομαζε τῆς Ἀνναμπέλλας ἕνα ζεστὸ ἀρωματικὸ μπάνιο.

Ἡ Ἀνναμπέλλα ζαρωμένη σὲ μιὰν ἄκρη ἔκανε πῶς δὲν ἔβλεπε τίποτε ἀπ’ ἄλλα αὐτὰ. Τί τὴν ἐμελλαν ἄλλα τούτα τὰ λουλούδια, τὴ στιγμὴ πού γιὰ νὰ τ’ ἀποκτήσῃ ἀναγκάστηκε νὰ στερεθῇ τὴν ἐλευθερίαν της;

Ἀκόμη καὶ τὰ ἐκλεκτὰ φαγητὰ πού τῆς ἔφερνε ἡ Ἰουδήθ τὴν ἀφηνάσαν ἀδιάφορη. “Ετρῶγε μὲ τὴ βία καὶ τόσο μόνον ὅσο ἦταν ἀπαραίτητο γιὰ νὰ μὴν πέσῃ ἀρρωστὴ ἀπὸ ἐξάντληση. “Ἄν καμμιά φορὰ ἔπιανε στὰ χέρια της κανένα ἀπὸ τ’ ἀσημένια μαχαιροπήρουνα ἢ ἀπὸ τὰ κρουσάλλια ποτήρια, πού ἦταν τόσο λεπτὰ ὥστε νόμιζες πῶς θὰ σπάσουν μόλις τὰ ἔσφιγγες λίγο, τὸ ἔκανε μόνον καὶ μόνο ἀναρωτιόντας τὸν ἑαυτὸ τῆς ποῖς νὰ ἦταν ἄραγε τὸ πρόσωπο πού φαινόταν τόσο πλοῦσιον, πού εἶχε τόσο ὄρατα πράγματα καὶ πού ἐπέμενε νὰ τὴν κρατῇ αἰχμάλωτη, αὐτὴν ἕνα ἀσημένιο φτωχοκόριτσο, πού κανένας ἴσαμε τότε δὲν ἤξερε ἂν ζούσε κι’ ἂν διήρχε.

Κανένας; “Ἐβλεπε ξανά μπροστὰ τῆς τὴ γριά τὸν Πάρκου, καὶ τὴν κουκλα μὲ τὴν πολύτιμη περρούκα πού ἀναστᾷ τωσὲ τὴ ζωὴ της. “Ὅλα αὐτὰ τὰ περιστατικά ἦταν ἀπόλυτα ἐνωμένα μεταξὺ τους, αὐτὸ τὸ γνώριζε. Κατάλαβαινε πῶς τὸ ἕνα ἦταν συνέπεια τοῦ ἄλλου καὶ μόνον ἂν τυχὸν εἶχε βρεῖ τὴν κουκλα μὲ τὴν ξανθιά περρούκα θὰ καταλάβαινε γιὰ ποιὸ λόγο τὴν εἶχαν ἀρπάξει καὶ τὴν κρατοῦσαν τώρα φυλακισμένη. Μὰ ὅσο κι’ ἂν ἔψαχνε στὴν κάμαρα γύρω της, ὅσο κι’ ἂν ἔψαχνε στὸ μυαλό της, τώρα ἦταν ἀδύνατο ν’ ἀνακαλύψῃ τίποτε.

“Ὅταν κουραζόταν πιά νὰ κάθεται ζαρωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ νὰ σιλογοῖται, πῆγαινε καὶ στεκόταν στὸ παράθυρο. “Ἐκεῖ μὲ τὸ σαγόνι ἀκουμπισμένο στὰ χέρια τῆς, μὲ τὴν ματιὰ τῆς καρφωμένη στὸ ἀπειροστέκοταν ὄρας ὀλόκληρες. Τὸ παράθυρο ἔβλεπε σ’ ἕνα μεγάλο περιβόλι πού ἀπὸ μακριὰ ἀφῆνε νὰ φαίνεται ἕνας πλατὺς δρόμος, ἄσπρος καὶ σκιονισμένος. Καμμιά φορὰ περνοῦσε ἀργά-ἀργά κανένας ἀραμπᾶς ἢ κανένας βοσκὸς μὲ τὸ κοπάδι του. Μὰ ἦταν τόσο μακριὰ, τόσο πολὺ μακριὰ, πού κι’ ἂν ἀκόμη, ἡ Ἀνναμπέλλα ἔπαζε τὰ κλεισμένα τζάμια ἀπὸ τὸ παράθυρό της καὶ ζητοῦσε βοήθεια, οὔτε θὰ τὴν ἔβλεπε, οὔτε θὰ τὴν ἀκουγε κανένας.

Τὶς πρώτες ἡμέρες μιὰ τρελλὴ ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό τῆς Ἀνναμπέλλας. “Ἦταν δυνατόν, ἐκείνη ἢ καγκελλόπορτα πού φαινόταν στὴν ἄκρη τοῦ κήπου νὰ μὴν ἀνοίγει ποτὲ καὶ νὰ μὴν τὴν περνοῦσε κανεὶς; “Ἦταν δυνατόν νὰ μὴν περνοῦσε ποτὲ ἀνθρώπος ἀπὸ τὴς σκιερῆς ἐκείνης δεινδροστοιχίας; Θὰ δοκίμαζε τὴν τύχη τῆς: δὲν θ’ ἀπομακρυνόταν

οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τὸ παράθυρο. Καὶ μόλις ἔβλεπε κανέναν νὰ μπαίνει, θὰ ἔβαζε τὴς φωνῆς καὶ θὰ καλοῦσε σὲ βοήθεια.

Μὰ οἱ μέρες περνοῦσαν—ἢ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη καὶ στὸ περιβόλι δὲν φαινόταν οὔτε ψυχῇ. Μὰ καλὰ, ἀκατόκητο λοιπὸν ἦταν αὐτὸ τὸ σπίτι;

“Ἐνα βράδυ μὴν μπορώντας πιά νὰ ὑπομείνῃ αὐτὴ τὴν ἀβεβαιότητα, ἡ Ἀνναμπέλλα ρώτησε τὴν Ἰουδήθ.

— Πῶς εἶπατε; ἔκανε ἐκείνη μόλις σκαλεύοντας τὰ χεῖλη τῆς. Μὰ ἡ εἰσοδος τοῦ σπιτιοῦ εἶναι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

— Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά; δηλαδή; ἔκανε μὲ ἀγωνία ἡ Ἀνναμπέλλα.

Ἡ γυναίκα σταύρωσε τὰ χέρια τῆς

—Σὰς τὸ εἶπα, περὶτὸ νὰ μὲ ρωτᾷτε παραπάνω.

Καὶ ἔγινε πάλι ψυχρὴ καὶ μουγγὴ σὰν νὰ τῆς εἶχαν βουλώσει τὸ στόμα τῆς μὲ βουλοκέρι.

Ἡ Ἀνναμπέλλα κατάλαβε τότε ὅτι ἔβουλε κι’ ἡ τελευταία τῆς ἐλπίδα. Μὰ ὅπως δὲν ἔπαψε νὰ στέκεται στὴν παράθυρο καὶ νὰ περιμένῃ. Κάρφωνε τὰ μάτια τῆς στὸν μακρυνὸ δρόμο καὶ βταν βράδυαζε σήκωνε τὸ κεφάλι τῆς καὶ μετροῦσε τ’ ἀστρα ψηλὰ στὸν οὐρανό. Καμμιά φορὰ μιὰ προσευχὴ ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν καρδιά τῆς:

— Θεέ μου, κάνε νὰ περᾷσῃ κάποιος! Θεέ μου, βοήθησε τοὺς φίλους μου νὰ μὲ βροῦν, κάνε νὰ ἴδω ἕναν ἀπ’ αὐτοὺς νὰ μπαίνει ἀπὸ τὴν καγκελλόπορτα.

Οἱ φίλοι τῆς! Κοιτάζοντας ἀδιάκοπα τὴν ψηλὴ ἐκείνη καγκελλόπορτα τῆς φαινόταν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ δάκρυά της πῶς ξεχώριζε τότε-τότε τὴ λεπτὴ μορφή τοῦ Ριχάρδου, τὸ γλυκὸ πρόσωπο τῆς Γκρέτας, τὴν ψηλὴ κορμοστασιά τοῦ Καζιμίρ.

Καὶ τότε ἡ προσευχὴ τῆς γινόταν πιδ θερμὴ ἀκόμη.

— Θεέ μου, κάνε ἕνα θαῦμα, κάνε νὰ ἔρθουν καὶ στ’ ἀλήθεια.

Μιὰ μέρα νόμισε πῶς ἡ προσευχὴ τῆς εἶχε εἰσακουσθεῖ.

Μιὰ μέρα ἡ καγκελλόπορτα ἀνοίξε καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς πού τόσο ἀποζητοῦσε μπῆκε μέσα στὸ περιβόλι. Μὰ τότε μονάχα ἡ Ἀνναμπέλλα κατάλαβε τὴν ἀλήθεια καὶ κρατήθηκε ἀπὸ τὸ παράθυρο γιὰ νὰ μὴν πέσῃ: Τὸ πρόσωπο πού μπῆκε στὸ περιβόλι ἦταν ἡ Γκρέτα Λυντόφσκα. Καὶ εἶχε ἔρθῃ ὄχι σὰν ἀνθρώπος πού ἔρχεται νὰ σῶσῃ ἕνα δικό του αἰχμάλωτο, μὰ ξένοιαστὴ καὶ γελα-

στή, σὰν νὰ ἔρχοταν στὸ σπίτι τῆς. Καὶ τότε ἡ Ἀνναμπέλλα κατάλαβε. “Ἐκρυψε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια τῆς κι’ ἔπασε στὸ κρεββάτι τῆς: μὰ δὲν μπορούσε πιά νὰ κλάψῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5

Ἡ ἀστυνομία εἶχε κιόλας ἀρχίσει τὴς ἔρευνες γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς Ἀνναμπέλλας. Ἡ γριά Ὀνωρίνα ἀνακρίθηκε πολλές φορές. “Ἐπίσης κάλεσαν στὴν ἀνάκριση καὶ ἄλλους ἄλλους εἶχαν κάποια σχέση μὲ τὸ κοριτσάκι ἄλλους τοὺς πλανόδιους πωλητῆς καὶ

— Μοῦ μπῆκε μιὰ ὑποψία, εἶπε ἡ Ὀνωρίνα...

ἄλλους τοὺς τακτικούς περιπατητῆς τοῦ Πάρκου ὅπου ἡ μικρούλα πῆγαινε κάθε μέρα καὶ πούλοῦσε τὴς κάρτες τῆς.

Μὰ παρ’ ὅλο τὸ ζῆλο τοῦ ἀστυνόμου καὶ τῶν βοηθῶν του, ἡ ἐξαφάνισις τοῦ παιδιοῦ ἔμεινε σκεπασμένη, μ’ ἕνα βαθύτατο μυστήριο.

Κανένας δὲν εἶχε ἰδεῖ τὴν Ἀνναμπέλλα. Κανένας δὲν ἤξερε νὰ δώσῃ νέα τῆς. Εἶχε χαθεῖ χωρὶς ν’ ἀφήσῃ κανένα ἴχνος, σὰν νὰ εἶχε ἀναληφθεῖ στὸς αἰθέρες. Ὁ ἀστυνόμος πού εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ εἶχε σκηματίσει τὴν πεποίθησιν πῶς ἡ γριά Ὀνωρίνα γινώριζε περισσότερα ἀπ’ ὅσα ἤθελε νὰ πῇ, ἦταν πιά ἀποφασισμένος νὰ παῖξῃ, τὸ τελευταῖο του καρτὶ βγάζοντας ἐναντίον τῆς ἐνταλμα συλλήψεως, ὥστε νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ μιλήσῃ.

“Ὅσο ὁ Κόστ ἐξακολουθοῦσε τὴς ἀτομικῆς του ἔρευνες καὶ ὁ Ριχάρδος ἔψαχνε κι’ ἐκεῖνος σὰν καλὸ λαγωνικό.

Γιὰ νὰ εἶναι ἐλεύθερος ν’ ἀφιερῶσῃ ὅλον τὸν καιρὸ του στὴν ἀναζήτησιν τῆς μικρῆς του φίλης, ὁ Ριχάρδος ἐγκατέλειψε τὴ δουλειὰ του καὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ κιδάκι ὅπου ἐργαζόταν τόσο χρόνια. Ἡ Γκρέτα βταν τ’ ἀκουσε τοῦ πρότεινε νὰ πηγαίνῃ τοῦλάχιστον στὸ σπίτι τῆς καὶ νὰ τρώῃ, μὰ ὁ Ριχάρδος εἶχε κάτι μικροοικονομίες καὶ δὲν ἔνοουσε νὰ δεχθῇ βοήθεια ἀπὸ κανένα. “Ἄλλωστε εἶχε τόσες λίγες ἀνάγκες. Τὸν ἔφτανε γιὰ νὰ χορτάσῃ ἕνα πιάτο σούπα κι’ ἕνα κομμάτι ψωμί πού τὸ μοιραζόταν ἀδελφικά μὲ τὸ φίλο τοῦ τὸν Λύκο, τὸν πιστὸ του σύντροφο. “Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού χάθηκε ἡ Ἀνναμπέλλα ὁ Λύκος οὔτε πηδοῦσε πιά οὔτε ἔπαιζε, οὔτε γαυγίζε χαρούμενα. Ὀλιμμένος, μὲ κατεβασμένα αὐτιά ἀκολουθοῦσε τὸν ἀφεντικό του σὰν σκιά καὶ κάθε τόσο τριβόταν στὰ πόδια του μ’ ἕνα παραπονεμένο κλαούρισμα, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τοῦ δείξῃ πῶς μοιραζόταν τὸν πόνο του.

Πολλές φορές ὁ Ριχάρδος τοῦ ἔλεγε μὲ πνιγμένη φωνὴ κοιτάζοντας τὸν στὰ μάτια:

— Ἡ Ἀνναμπέλλα, Λύκο. Πού εἶναι ἡ Ἀνναμπέλλα;

“Ὁ σκύλος τότε παραζόταν ὀλόκληρος, στήλωνε τ’ αὐτιά του, τέντωνε τὰ πόδια του καὶ φεύγοντας σὰν ἀστραπή, ἔτρεχε στὰ στενά πού ἔβγαζαν στὸ σπίτι τῆς Ἀνναμπέλλας.

(Ἀκολουθεῖ) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΝΗΣ

ΣΤΟΡΓΗ

Τὸ ἄρρωστο κεφάλι σου πῶς γίνεαι στὰ λευκὰ προσέφαλα θλιμένο. “Ὁ κυριεὸς ἄλλοῦ, μακριὰ σὲ παύνει Κι’ εἶσαι ἕξω πρὸς ἐμᾶς καὶ βυθισμένο. “Ἐγὼ ὁ ἥλιος τοὺς ἀνθούς, τὴ γλῶσσιν, “Ὅλα μὲ καθαρὸ χροσάφι φαίνεαι. Τὴ μαννούλα σου πῶς πότισες μ’ ἄλοη Μιὰ τέτοια μέρα κι’ εἶναι πιραμένη; Δὲν κλαίει, μὰ μὲ πόνο σὲ κοιτάει. Φοβάται μήπως δὲ σὲ δὴ ξανά νὰ τρέχῃς. Καὶ καθὼς γένεαι στοργικά καὶ σὲ φιλάει, [λαί, “Ὅλο ρωτᾷ ψευδοσιτά: παιδί μου, τί ἔχεις; Ἄδριο, μεθαύριο ὁ κυριεὸς θὰ φύγῃ Κι’ ἐσὺ χαρούμενο, τρελλὸ θὰ τρέχῃς [πάλι. “Ὁ, κι’ ἡ μαννούλα ἀπ’ τὴ στοργὴ πῶς [θὰ σ’ ἀνοίγῃ Διάπλατῃ τὴ θερμὴ τῆς τὴν ἀγκάλῃ. . . ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΑΟΠΑΤΗ

ANDRÉ GIDE

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Κοντά στο τραπέζι που έγραφα, φωτοζωούσε, πάνω σ' ένα σκινιδάκι, ένας κρίνος και έβεβαίωνα ότι τον έβλεπα να μεγαλώνει. Είχα αγοράσει το κρεμμύδι στην αγορά του Saint-Sulprice και το είχα φυτέψει μόνος μου στη γλάστρα. Μια πρασινωπή ρομφαία ξεπετάχτηκε σε λίγο απ' το χώμα και η ανάπτυξή της, από μέρα σε μέρα, με γέμιζε θαυμασμό. Για να την παρακολουθώ είχα μπήξει στο χώμα μια βερμούλα άσπρη και κάθε μέρα έσημείωνα απάνω της την πρόοδο. Είχα όπολογίσει πως το φύλλο έπαιρνε τρία πέμπτα του χιλιοστμέτρου την ώρα, πράγμα που με λίγη προσοχή έπρεπε να ναι δρατό με γυμνό μάτι. Κι' επαιδεύομουν να μάθω από που γινόταν το μέγλωμα. Κατόντησα να πιστέψω πως το φύτο μεγάλωνε δια μιάς τή νόχια γιατί άδικα καθέμουν με τα μάτια καρφωμένα στο φύλλο.

Η παρακολούθηση των ποντικιών μου ήταν πολύ πιό ικανοποιητική. Δεν καθέμουν πέντε λεπτά μπροστά σ' ένα βιβλίό η στον κρίνο μου χωρίς να τρέξουν πρόσχαρα να με διασκεδάσουν. Τους έφερα κάθε μέρα λιχουδιές και τόσο τα είχα ημερώσει που έρχονταν και μασούλιζαν τα ψίχουλα πάνω στο τραπέζι που μελετούσα.

Ήταν μονάχα δυο άλλα επείσα το άαυτό μου πως το ένα θα έκανε μικρά, κι' έτσι κάθε πρωί επερίμενα με χτυποκάρδι να φανούν τα ποντικάκια. Στον τοίχο ήταν μια τρύπα κι' από κει χανόντουσαν όταν επλησίαζε ο κ. Ρισάρ, εκεί ήταν ή φωλιά τους, από κει περίμενα να δω να βγαίνει δλη ή παρέα, και παραφύλαγα με την άκρη του ματιού μου την ώρα που ο κ. Ρισάρ μ' έσάζε να πω το μάθημά μου. Φυσικά τ' έλεγα πολ άσχημα.

Τέλος ο κ. Ρισάρ μ' έρώτησε παιά ήταν ή ατία που φαινέμουν τόσο άφρηημένους. Ως τότε είχα φυλάξει μυστική την παρουσία των φίλων μου. Έκείνη την ήμέρα τα διηγήθηκα όλα. Ήξερα ότι τα κοριτσάκια φοβούνται τα ποντικά και παραδεχόμεν να τα φοβούνται και οι νοικοκυράδες, αλλά ο κ. Ρισάρ ήταν άνδρας. Έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τή διήγησή μου, μ' έβαλε κι' έ-

πειτα να του δείξω την τρύπα κι' έφυγε χωρίς να μιλήσει αφήνοντάς με σε άμηχανία.

Ύστερα από λίγες στιγμές τον είδα να γυρίζει με μια καταρόλα που άχνιζε. Δεν τολμούσα να καταλάβω. Δειλιασμένα έρώτησα :

— Τι φέρατε, κύριε ;

— Ζεματιστό νερό !

— Γιατί ;

— Για να ζεματίσω τα βρωμοποντικά σας !

— Ω ! κύριε Ρισάρ, σας παρακαλώ ! σας ικετεύω ! Μου φαίνεται κι' έλας πως μόλις έκαναν τα μικρά τους.

— Ένας λόγος περισσότερο !

Και τα είχα προδώσει μόνος μου ! Σίγουρα έπρεπε να τ'ν είχα ρωτήσει πρώτα αν αγαπούσε τα ζώα. Κλά-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τρία χαριτωμένα άδερφάκια.

ματα, παρακάλια τίποτα δεν έπιασε. Τι διετραμένους άνθρωπος ! Νομίζω πως κρυφογελοόσε άδειάζοντας την καταρόλα του στην τρύπα του τοίχου, αλλά έγω είχα γυρίσει τα μάτια μου άλλου.

Δυσκολεύτηκα να τόν συγχωρέσω. Για να πω την άλήθεια παραξενεύτηκε λίγο επείτα για τή μεγάλη λύπη που ένοιωθα. Δέ μου ζήτησε βέβαια καθαρά συγγνώμη, αλλά ένοιωθα να φανερώνεται κάποια σύγχιση στις προσπάθειες που έκανε για να μου άποδείξη πόσο ήμουνα άνόητος και πως αυτά τα ζώακια ήταν φριχτά, μύριζαν άσχημα, έκαναν πολλές ζημιές και πρό πάντων δέ μ' άφηναν να μελετήσω. Κι' επειδή ο κ. Ρισάρ μπορούσε να μετανοήση μου

έδωσε λίγο καιρό ύστερα, σαν ένα είδος άποζημίωσης, κάποια ζώα που επιθυμούσα και που αυτά τουλάχιστο δεν ήταν βλαβερά.

Ήταν ένα ζευγάρι τρυγόνια. Άραγε αυτός μου τα χάρισε ή άπλως τ' άνέχτηκε ; Η ξεχασιάρα μνήμη μου προσπερνά αυτό το σημείο.

Τό λυγαρένιο κλουβί τους κρεμάστηκε μέσα σε μια μεγάλη κλούδα, με μισοχαλασμένα δικτυώτά, κοντά στις πορτοκαλιές, όπου ζούσαν δυο τρεις κόττες φωνακλούδες, γκρινιάρες και ήλίθιες που δέ μ' ενδιαφέρον καθόλου.

Τις πρώτες μέρες ένθουσιάζτηκα με τό γουργούρισμα των τρυγονιών μου. Δεν είχα ακόμα άκούσει τίποτα πιό γλυκό. Μουρμούριζαν άδιάκοπα, σαν πηγές, δλη την ήμέρα. Από εύχάριστος αυτός ο θόρυβος έγινε ένοχλητικός.

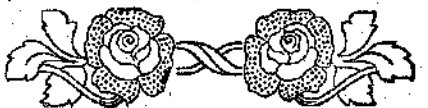
Η μίς Έλβιν, μιά απ' τις δυο έσωτερικές Έγγλέζες, που τό μουρμούρισμα τήν επείραζε ιδιαίτερα στα νεύρα, μ' έπεισε να τούς φτιάξω μια φωλιά. Δεν πρόφταξα να τή φτιάξω και τό θηλυκό άρχισε να γεννά και τα μουρμουρίσματα άραιώσαν. Έγέννησε δύο αυγά, αλλά καθώς δεν ήξερα πόσον καιρό έπρεπε να τα κλωσήση, έμπαινα κάθε πρωί στο κοτέτσι, εκεί, σκαλωμένος σ' ένα σκαμνί ψηλότερα από τή φωλιά, μη θέλοντας να ένοχλήσω την κλώσσα επερίμενα ώρες άτέλειωτες, ως που να σηκωθεί μόνη της και να μ' άφήση να ιδώ αν είχαν σκάσει τ' αυγά.

Ύστερα, ένα πρωί, πριν μπό, ξεχώρισα στο πάτωμα του κλουβιού, στο ύψος της μότης μου, κομμάτια αυγόφλουδας λιγάκι ματωμένα από μέσα. Επιτέλους ! Μά σαν θέλησα να μπό στο κοτέτσι για να δω τα νεογέννητα, κατάλαβα με μεγάλη μου έκπληξη ότι ή πόρτα ήταν κλεισμένη. Ένα μικρό λουκέτο τή συγκρατούσε, και ήταν τό ίδιο εκείνο λουκέτο που ο κ. Ρισάρ είχε αγοράσει μαζί μου σε μια συνοικιακή αγορά.

— Άξίζει τίποτα ; είχε ρωτήσει τόν έμπορο.

— Άξίζει δυο κι' ένα μεγάλο, κύριε. Του είχα άποκριθεί.

(Τό τέλος στο δεχόμενο) ΜΥΡΙΝΗ

ΤΟ ΚΟΥΚΛΟΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ «ΧΑΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ»

Ο κύριος Φαίδων σάς έγραψε στο προηγούμενο φύλλο γενικά για την Έκθεση «Χαρά και Έργασία» που ήταν άνοχτή στο Ζάππειο ως τις 22 Μαΐου. Από μένα θα περιμένετε τώρα βέβαια να μάθετε τις λεπτομέρειες. Μά έδω είναι που γελαστήκατε. Γιατί άφοι, για να τήν ιδώ μονάχα πη-

Ο Κάσπερλ

γα τρεις φορές και έμεινα από τρεις ώρες κάθε φορά, άρα 3X3=9 ώρες. φαντασθήτε για να σας τήν περιγράψω πόσες ώρες και πόσα φύλλα θα χρειαζόμουν.

Άλλωστε από ποι ν' άρχίσω και ποι να τελειώσω ; Ν' άρχίσω από τό περιστόλιο με τις θαυμάσιες τοιχογραφίες του μοναδικού Φ. Κόντογλου που παριστάνουν πως εργαζόταν, πως διασκεδάζε και πως γυμναζόταν έ Έλληνικός λαός από την αρχαιότητα ως τα σήμερα, να σας μιλήσω για τό τμήμα της Γερμανικής Έκθεσης, όπου ελοι έθαύμαζαν τα περίφημα καλλιτεχνικά έργα που είχαν κάνει άνθρωποι κάθε άλλο παρά σπουδασμένοι γλύπτες ή ζωγράφοι κατά τις ώρες τής σχολής τους ; Να σας αναφέρω τα χαριτωμένα έλμπουμ τα εικονογραφημένα από παιδιά, να σας περιγράψω τα ωραιότατα πανοράματα που αναπαριστούσαν τα μεγαλύτερα όπαιθρία και κλειστά θέα-

τρα που ιδρύθηκαν στη Γερμανία για τήν ψυχαγωγία του λαού, ή να σας άπαριθμήσω τις θαυμαστές έγκαταστάσεις που έχει κάνει ή Γερμανική κυβέρνηση για τή Νεολαία, θερινές κατακοηνώσεις, άθλητικά γήπεδα κτλ.

Άδύνατον, παιδιά μου. Όσοι μένετε στην Άθήνα δίχως άλλο θα τα είδατε και μόνοι σας. Όσοι πάλι δεν μένετε. . . έ, τι να σας κάνω, ως έρχόσαστε να τα ιδήτε.

Όσοι για να σας άποζημιώσω θα σας μιλήσω για εκείνο που ένθουσιάζε δίχως εξαίρεση ελο τό σπιτικό της «Διαπάλασης», άρχίζοντας από την κυρά-Μάρθα και τελειώνοντας στο άστεροπαύλι μας, τή Διλή (περνώντας φυσικά κι' από τήν άφεντιά μου).

Τό κουκλοθέατρο λοιπόν αυτό δεν ήταν καθαυτό κουκλοθέατρο δηλαδή μαριονέτες που κουνιούνται με σχοινιά, αλλά πιό σωστά Φασουλής, δηλαδή άνδρείκελλα που τα παίζουν περνώντας τα χέρια. Και τό θεατράκι ήταν έγκατεστημένο σε μια μικρή αλλη του Ζαππειού μεγάρου, με τήν κομψότατη σκηνούλα του στο βάθος, με καμμία είκοσαριά πάγκους για τους προλάβαιναν να καθήσουν και με ελον τήν άλλο χώρο διαθέσιμο για τους αναγκάζονταν να μένουν όρθιοι.

Κι' όρθιοι έμειναν οι περισσότεροι, γιατί τό θέατρο συχναζόταν όχι μόνο από μικρούς, μά και από μεγάλους και σας βεβαιώ πως αυτοί ήταν που παρακολουθούσαν τό έργο με τό μεγαλύτερο ενδιαφέρον κι' έκαναν τα πιό πολλά γέλια.

Στις πρώτες σειρές των πάγκων έρχονταν κι' επιαναν θέση από τις πρώτες άπογευματινές ώρες όλες οι Γερμανίδες γκουβερνάντες και όλα τα Γερμανόπουλα της Άθήνας, που δεν παρακολουθούσαν μονάχα τήν παράσταση, μά λάβαιναν κι' ενεργό μέρος

Ο Ζέπελ

σ' αυτήν, καθώς θα ιδήτε παρακάτω. Τό πρόγραμμα έλεγε πως τό θέατρο έδινε τρεις παραστάσεις στις 5, στις 7 και στις 9. Πήρα τήν ντουζίνα τις άδελφές μου και τήν κυρά-Μάρθα και στις έπτά παρά τέταρτο βρεθήκαμε στην είσοδο.

— Περάστε, μάς λέει ο Πρόσκοπος που φύλαγε τήν πόρτα, μόνο θέση που δέ θα βρήτε.

— Μά τί, είναι κιόλας γεμάτο ;

— Τώρα ; Από τις εξη. Μπαίνουμε μέσα και στεκόμαστε πίσω-πίσω. Μά για καλή μας τόχη άνάμεσα στον άλλον κόσμο ήταν κι' αρκετά Διαπάλασόπουλα. Μόλις μάς είδαν μάς γνώρισαν και σαν καλά παιδιά που είναι εθδς μάς έδωσαν τις θέσεις τους. Έτσι καθήσαμε ελοι, μόνο που οι μικρές άδελφές κάθησαν στα γόνατα των μεγάλων.

Πότε-πότε άκοόμε ένα γκούπ-γκούπ και έμφανίζεται μπρός από τήν κλεισμένη αύλαία ο διεθυν-

Οι πρωταγωνιστάι του διάσου

της» του θεάτρου (κουκλος βέβαια κι' αυτός, όχι άνθρωπος) ένας χοντροκέφαλος μυταράς με μία ψηλοκαπελαδούρα!

— Καλησπέρα σας, δεσποινίδες, καλησπέρα σας κύριοι! αρχίζει. (Εί- ναι Γερμανός βέβαια και μιλάει γερμανικά, μα το καλησπέρα έμαθε και το λέει στη γλώσσα μας).

— Καλησπέρα! Καλησπέρα! του φωνάζουν τα παιδάκια από κάτω.

Με λίγα λόγια ο διευθυντής εξη- γεί τι θα παίξουν και φωνάζει τους δύο παλιότερους του θιάσου ν' ανοί- ξουν την αυλαία. Έκείνοι την πιά- νουν από τη μέν άκρη έ ένας, από την άλλη ο άλλος, την τραβούν, την σπρώχνουν και άντι να την ανοίξουν την φέρνουν τότε από το ένα μέρος τότε από το άλλο. Στο τέλος τσα- κώνονται, δέρονται και δηλώνουν και οι δύο πως ή παράσταση τέλει- σε, δέν μένει να ιδούμε τίποτα άλλο και να σηκωθούμε να φύγουμε.

Όσα παιδάκια έχουν έρθει για πρώτη φορά κάνουν ένα : «Α!» γε- μάτο απογοήτευση. Μα τα περισσό- τερα κρυφογελούν γιατί ξέρουν τη συνέχεια. Και νά! ξαναπαρουσιάζε- ται ο διευθυντής. Βλέπει τους δύο τσακωμένους παλιότερους, βλέπει την κκοπαθημένη αυλαία και γίνεται έξω φρενών. Αρχίζει τους παλιό- τρους στις κατραπακίες, ανοίγει την αυλαία μόνος του και μπροστά στ' αμάτια μας παρουσιάζεται ένα ωραίο χωριτικό σπιτάκι.

Είναι το σπίτι της γιαγιάς του Κάσπερλ, του πρωταγωνιστή του θιά- σου. Μα τί άστειος πού είναι αυτός ο Κάσπερλ. Την εξωτερική του εμφά- νιση δέν έχω ανάγκη να σας την περι- γράψω. Τη βλέπετε στη φωτογραφία. Αφήσατε πια την έξυπνάδα του, πού μέσα σε λίγες μέρες είχε μάθει τόσα ελληνικά, όσα γερμανικά δέν είχα μάθει έγω σε χρόνιας.

Η γιαγιά του τον στέλνει να κάνει διάφορα φώνια και ο Κάσπερλ όπλί- ζεται μ' ένα πελώριο μολύδι κι' ένα σημειωματάριο και τ' άγράφει.

—Θά πάρης μία όκα ζάχαρη, του λέει γερμανικά ή γιαγιά.

— Τσοουκερ, ζάχαρη, μεταφράζει ο Κάσπερλ.

— Θά πάρης πιπέρι.

— Πιπέρι, πιπέρι! λέει ο Κάσπερλ.

— Θά πάρης δύο σκονάκια για τόν ύπνο!

Χμ! εδω είναι το ζήτημα. Ο Κάσπερλ δέν ξέρει πως λένε ελληνι- κά τ' ασκονάκια.

— Αφού είμαστε στην Αθήνα, λέει της γιαγιάς, πρέπει να τ' αζητή- σω ελληνικά τ' ασκονάκια γιατί άλ-

λοιώς δέν θά ξέρη ο φαρμακοποιός τί να μου δώση.

Μα ούτε κι' ή γιαγιά δέν ξέρει. Ο Κάσπερλ άποτεινεται στα παιδικά. «Μήπως ξέρετε όσεις;» όχι, ούτε τί παιδικά δέν ξέρουν. Έ τέλος πάντων, θά τ' ακαφέρη όπως μπορεί. Παίρνει στο χέρι του ένα πελώριο καλάθι για να βάλη τ' αφώνια και φεύγει.

Έξαφνα αισθάνομαι μία σκουνηά. Γυρίζω κι' ήταν ή κυρά-Μάρθα πού με κοίταζε με κάτι μάτια τόσα!

— Δέν μου λές, γιέ μου, μευ λές, ζωντανά είναι τούτα τ' α;

— Τί λές, κυρά Μάρθα μου, πως μπο- ρει να είναι ζωντανά; Κουκλες είναι.

— Αμ' πώς μιλούσε;

— Δέν μιλούν αυτά. Μιλάει ο άν- θρωπος πού τ' α κουνάει από μέσα.

— Καλέ έμένα θά γελάσης; Αφού τ' α βλέπω και κουνούν το στόμα τους

Κι' αλήθεια, τόσα ζωντανά έπαι- ζαν, τόσα τεχνικά κουνούσαν το κε- φάλι τους αυτά τ' ανδρείκελλα, όστε μπορούσε κανείς να γελαστή και να νομίση πως αυτά ήταν πού μιλούσαν.

Κι' ή αυταπάτη έγινε ακόμη μεγα- λύτερη αργότερα όταν ο Κάσπερλ συναντήθηκε με τόν φίλο του τόν Ζέππελ και άρχισαν την κουβέντα.

«Άλλος τύπος αυτός ο Ζέππελ, έν- τελώς διαφορετικός από τόν Κάσπερλ. Στρογγυλοπρόσωπος, κατάξανθος, γε- λαστός, ή προσωποποίηση της ξε- νοιας ός. Με τ' α λόγια του πείθει τόν Κάσπερλ άντι να πάη για φώνια να πάη μαζί του στο δάσος να πιάσουν δυο φοβερούς έπικηρυγμένους λη- στές. «Αμ έπος, άμ έργον!»

Μα ό ληστές τους παίρνουν μυ- ρουδικά— πώ-πώ τί φοβεροί και άγριοι πού είναι— και ψίχνουν να τους βρουν. Κοιτάζουν από δω, από κει, στο τέλος ρωτούν το παιδικά :

— Έ, παιδικά, μήπως είδατε τόν Κάσπερλ και τόν Ζέππελ;

— Όχι, όχι, άπαντούν έν χαρμ' τα παιδικά από κάτω.

Οι ληστές το πιστεύουν και πάν να ψίχουν παρακάτω. Και τώρα βγαίνουν από την κρυψώνα τους οι δύο φίλοι.

— Παιδικά, μη είδατε τους ληστές;

— Τους είδαμε, τους είδαμε! φω- νάζουν όλα τα παιδικά ανάκατα. Άπό κει πάνε, άριστερα!

Έ, βέβαια, δέν περιμένετε να σας διηγηθώ όλο το έργο. Και να τ' αθε- λα ο τυπογράφος μου φωνάζει πως δέν χωράει. Φτάνει μόνο να σας πώ ότι παρά την ένεργό συνεργασία του παιδικού άκροατήριου, άντι να πιά- σουν οι δύο φίλοι τους ληστές τους τσακώνουν εκείνοι, αλλά πίνουν κα- τ' α λάθος τ' ασκονάκια της γιαγιάς

και άποκοιμούνται βαθύτατα και τότε ο Κάσπερλ και ο Ζέππελ τους κόβουν στόν ύπνο, τους κουβαλούν θριαμβευ- τικά στην άστυνομία και παίρνουν την άμοιβή με χαρές και πανηγύρια.

Έ, τελείωσε ή παράσταση, είπα- με αφού χειροκροτήσαμε και σηκω- θήκαμε να φύγουμε. Μα κάποιος με τράβηξε από το σακκάκι. «Καθήστε και τώρα είναι τ' αρωαίότερο!» μου λέει.

Κι' αλήθεια τ' α παιδικά είχαν άρ- χίσει να χτυπούν τ' α χέρια τους και τ' α πόδια τους και να φωνάζουν :

— Μπόμπη! Μπόμπη!

Και νάσου εμφανίζεται και ο Μπό- μπης, ένας σκύλαρος μεγάλος σαν άληθινός, γαυγίζοντας άγρια και χυ- μώντας να φάη τ' α παιδικά. Και τί έ- ξυπνος πού είναι!

— Μπόμπη, να φυλάς τ' α γιαγιά, λέει ο Κάσπερλ.

Ο Μπόμπης στήγει όλόρθω τ' αυτιά του, γέρνει το κεφάλι και τόν άκούει με προσοχή.

— Νά προσέξης μην έρθουν κα- κοί άνθρωποι στο σπίτι.

— Γρρρ! γρυλλίζει ο Μπόμπης θυμωμένος.

— Άν έρθουν, να τους διώξης!

— Γάβ, γάβ, γάβ, γαυγίζει ο Μπό- μπης άγρια.

Γελοόμε όλοι με την καρδιά μας.

Ένας κύριος δίπλα μου γελάει τόσο πολύ όστε έχει γίνει κατακόκκινος πού νομίζεις ότι θά σκάση. Στο τέ- λος ο Κάσπερλ δίνει στο Μπόμπη έ- να λουκάνικο κι' εκείνος το άρπάζει στη στιγμή και ου! τρέχει να τ' α φάη με τήν ήσυχία του. Και τώρα π' α τελειώνει όριστικά ή παράσταση.

Έ, παιδικά μου, μη άρρεσε τόσο πολύ αυτό το κουκλοθέατρο όστε τρεις φορές έπήγα και τ' α είδα. Και την τρίτη φορά δέν τ' α είδα μόνο ά- π' ένω, αλλά μπήκα και μέσα και γνώ- ρισα και τόν διευθυντή του θεάτρου (τόν άληθινό, όχι τόν ψεύτικη), τόν κ. Κόρσνερ και τους δύο συνεργάτες του, έναν κύριο άκόμη και μία κυρία, και είδα από κοντά και τίς κουκλες, πού είναι πραγματικά καλλιτεχνή- ματα, με κεφάλια ξυλόγλυπτα, ζω- γραφισμένα με φυσικά χρώματα και καμωμένα κατά παραγγελία από διάσημους τεχνίτες. Όλοι μαζί, διευ- θυνητής, συνεργάτες και ήθοποιοί έ- χουν έρθει από το Χόνσταϊν της Σα- ξωνίας, όπου είναι ή έδρα τού κου- κλοθέατρου τους, και ακολουθούν την Έκθεση όπου κι' αν πάει. Τώρα πάνε μαζί με την Έκθεση στη Σόφια κι' εκεί ο Κάσπερλ μαζί με τ' α έλ- ληνικά θά μάθη και βουλγάρικα. Έδ- τυχημένος Κάσπερλ πού γυρίζει όλη την Εύρώπη!

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΤΥΦΑΗ ΚΑΛΟΓΡΙΑ

Μέσα στ' ας έκκλησις το μισοσκόταδο Λαμπάδες άργολύωνον Αυτών κι' έγώ ή φτωχή. Έξω νερά γελούνε, τ' α τριαντάφυλλα Λευκά κεφάλια ύψώνουν Στόν ήλιο, στη ζωή.

Για μένα ο ήλιος έσβυσε, τ' α όλόφωτα Διαβαίνουν καλοκαιρία Ολιμμένα, σκοτεινά.

Μέσ' τη χαρούμενη γιορτή τ' ας νιότης [μου

Με πλήγωσαν τ' α χέρια Τ' ας Μοίρας τ' α σκληρά.

Όσάν βυζαντινού ψαλμού ξετύλιγμα Έρχονται, άργοκυλούνε Οι μέρες και ξανά

Γκρίβες, ίδιες, ξεναρχονται μονότονα Τ' α χρόνια πού περνούνε Βαθειά είναι μ' α νυχτιά.

Κι' οι δύμηδες, πού μ' ένα χάδι ανά- [λαφρο

Παλιές, άγαπημένες, Φέρνουν παρηγοριά, Σκοτεινίσαν μ' αυτές στη μαύρη νύ- [χτα μου

Κι' όρες άκελισμένες μεθύναν, κι' έρημιά.

Κι' άπ' τ' α σκοτάδια πού για πάντα [σκέπασαν

Τ' αν όμορφιά του κόσμου, Ο πόνος μου ο βουβός Τ' ας άβύσσου σκοτάδι είναι φρικτότερο. Κύριε, γαλήνη δός μου Έσ' α πού είσαι τ' α φως.

Ροξελάντια [Α]

ΤΙ Η Τ Α Ν ;

Προχθές τ' α πρωί ξύπνησα με κεφα- λι βαρύ, όπως όλες δ' αυτές τίς μέρες πού ή ζέστη αρχίζει να γίνεται αισθη- τή, πριν ακόμα ο ήλιος μάς ρίξει το πρώτο του βλέμμα άπ' τ' αν όρίζοντα. Κι' ένω ακόμα βρισκόμουν αμισοθυ- σμένος και με όχι τέλεια έπίγνωση τού περιβάλλοντος, μουγνε αίσθητο ένα σιγανό άνατριχιαστικό τσιτσιρίσμα. Η προσοχή μου άμέσως άποσιώθηκε σ' αυτό προσπαθώντας να ξυπνήση όσο τ' α δυνατό γοηγοράτερα και τελειότερα τ' αν ναι κωμένο μυαλό μου.

Μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα δέν ή- πθηχε μέσα στο κεφάλι μου άλλη σκέ- ψη πού να τ' αν άσασχολή από τ' αν μονό- τονο, τ' αν έννευστικό αυτό τσιτσιρίσμα πού άρχισε να μου δίνει στα νεύρα και όχι λιγώτερο να με παραξενεύει.

Με μιάς όμως σαν πρακτικός πού εί- μαι δέν άργησα να δώσω τ' αν πρέπου- σα έρμηνεία.

— Θάνα, είπα μέσα μου, καμιά νυ- χτερίδα πού μπήκε ως φαίνεται, κατά τ' αν έμμερώματα για να κουρνιάση, άφού τελείωσε τ' αν όλονύχτιο κυνήγι τ' ας, από τίς γριλλίες άφού κατάφερα και τρύπω- σε άπ' τ' αν φεγγίτη.

Κι' έφτασα σ' αυτό τ' αν συμπέρασμα γιατί τίς νυχτερίδες τίς έχω τόσο κον- τά μου.

Φαίνεται πως βοήθην βολικό τ' αν μέ- ρος και έχουν άνοίξει τού κόσμου τίς φωλιές μέσα στον τοίχο πίσω από κά- τι λαμαρίνες πού είναι άπ' έξω από τ' αν παράθυρο και πού χρησιμοποιούν για δεύτερα παραθυρόφυλλα, μα πού κοπé δέν χρησιμοποιήθηκαν, χρόνια τώρα, από τότε πού πρωτοχτιστήκε ακόμα τ' αν σπίτι.

Με τ' αν ιδέα λοιπόν πως τρύπωσε νυ- χτερίδα στο δωμάτιο, μ' έπιασε ένα ρίγος άηδίας, και μάλιστα σαν σκέψη- κα πως έπρεπε τούτο τ' αν συχαμένο ζώο να τ' αν κυνηγήσω και να τ' αν βγάλω έξω ή να τ' αν σκοτώσω.

Κι' εκείνο τ' αν μονότονο, άκατάκαυ- στο, άνατριχιαστικό τσιτσιρίσμα έξακο- λουθούσε.

Με μεγάλη προσοχή και θαυμαστή δεξιοτεχνία τράβηξα σιγά - σιγά τ' αν κουνουπιέρα μου και έβγαλα τ' αν κεφα- λι μου, ένω τ' αν μάτια μου κατέρωγαν όλες τίς άκρες τού δωματίου μου ψά- χνοντας δεξιά, άριστερά, κάτω, άπάνω. Μα μόνο άκουγα και δέν έβλεπα τίπο- τα. Έτσι άναγκάστηκα να σηκωθώ ά- πάνω για να ψάξω συστηματικότερα. Μα και πάλι οι έρευνές μου σκέφθηκαν από πλήρη... άπορία για τ' αν άλυτο αυτό και πρωτοφανέρωτο μυστήριο.

Τ' αν τσιτσιρίσμα σιό μεταξύ δέ στα- ματούσε παρ' α λίγες μόνο στιγμές για να ξαναρχισή κάλι με τόν ίδιο μονότο- νο και άνατριχιαστικό ρυθμό.

Στο τέλος συμπέρανα πως άσφαλώς θά ήταν κουρνιασμένη μέσα στίς γριλλ- λίες γι' αυτό κι' όταν πήγα ν' ανοίξω τ' αν παράθυρο, τ' αν χέρια μου τ' αν δού- λευα σιγά-σιγά και με μεγάλη μαε- στρία και προσφύλαξη μη τυχόν και τ' αν συχαμερό ζώο έπρεπε πάνω μου. Ά- νοίξα τ' αν γριλλία μα δέν είδα τίποτα. Κι' έν τούτοις το ίδιο τσιτσιρίσμα, τ' αν μυστηριώδες και προβληματικό. Κι' ένω ένα μεγάλο έρωτηματικό κυριαρχούσε στο μυαλό μου, μηχανικά τ' αν μάτι έπε- σε ξαφνικά στην αλή πού είναι άκρι- βώς κάτω άπ' τ' αν παράθυρό μου.

Και τί είδα λοιπόν. Άκούτε!

Ο γείτονας μου με τ' αν τρόμπα τού φλιτ ράντιζε τ' αν σομέ του!

Τ' αν γέλια πού έκανα ήταν άλλο πράμα. Ταξιδιώτης [Β]

ΣΚΑΗΡΟΤΗΣ

... Άλύπητα τ' αν κευκοίσε. Κι' αυτό τ' αν άμοιρο τ' αν ζώο μόλις βασιτίταν στα

πόδια, μ' α όλη τ' αν κόραση μ' α όλο τ' αν βάρος πού έσεργε πίσω του. Κευκοίσε άκαρδα κι' αλύπητα ο ά- σπλαχνος τ' αν ζώο, γιατί έτσι νόμιζε ο- τι μπορούσε να βελτιώση τ' αν κατάστα- σή του.

Κι' άπούσε! . . .

Λίγο άκόμη και τ' αν ζώο έπεσε. Η μαγία τού άμαξά μεγάλωσε, τ' αν καμνίσαι έπεφτε άδιάκοπα.

Τ' α όλογο άνάσκανε βαρειά, πολλά μέρη τού σώματός του ματωμένα, άλ- λα πληγωμένα, άλλα έδειχναν όλοφά- νερα σημάδια τού άνθρωποχτυπήματος. Ο άμαξάς κευκοίσε. . .

Πληροίσα λίγο τ' αν δυστυχισμένη ο- κληση. Τ' αν κοίταξα στο μάτι. καλά. Με κοίταξε κι' α αυτό.

Μέσα στα μάτια του διάβασα όλη τ' αν θλίψη του, όλο τόν πόνο του.

Τ' αν πόνεσα κι' έγώ βαθειά, τ' αν λυπή- θηκα.

Δυστυχισμένο ζώο σκέφθηκα. Ναι! σε λυπόμαι, βαθειά πού κι' έγώ μα- ζί σου. Γιατί έτσι να σε τυραννούν; ο κύριός σου, γιατί νάναί τόσο σκληρός μαζί σου;

Με κοίταξ. Έ; Ναι! σε καταλαβαίνω έχαις δικη! Σε κευκά τ' αν άπονο τ' αν σκυλί! Σε κευκά χωρίς να σκέπτεται καλά.

«Ζώο», σου λέει είναι.

Μα τί κι' αν είστε ζώα; τί κι' αν δέν έχετε μιλιά; Μήπως δέν είστε και σεις ύπόρχεις; Μήπως και σας δέν σας έπιασε ο ίδιος Θεός;

Τ' αν σκληρή και βίανυση καρδιά τού κυρίου σου να μην έχει κάτι τ' αν ανθρωπινό. Τ' αν νάχη γίνει πέτρα. . .

Δέν κάθησα παραπάνω.

Τ' αν όλογο με τ' αν πολλά σηκώθηκα. Τ' αν χτυπήματα λιγότερα. . . Τ' αν άμαξά προχώρησε.

Έφωνα κι' έγώ.

Προχωρώντας σκέφθηκα :

Σκληρόκαρδοί άνθρωποι πως βαστά ή καρδιά σας στην τυραννία τών δυ- στυχισμένων αυτών πλάσμάτων;

Κι' έπειτα :

Καρδιές εθνετικές, Σεις πού αισθά- νεσθε συμπόνια γι' αυτά τ' αν δυστυχι- σμένα πλάσματα και γενικά για κάθε ζώο, περιθάλψτε τα, πονούν κι' αυτά σαν κι' έμας. Μην τ' αν χτυπάτε άκαρδα, σκληρές ψυχές. . .

Συριανός [Β]

Ο ΠΕΥΚΟΣ ΜΑΣ

Στη μέση τού κήπου είναι ένα δέν- τρο. Ένα δέντρο φουντωτό και πάντα πράσινο και πού ψηλό άπ' τ' αν άλλα. Κά- θε χρονιά ψηλαίνει. Είναι ο πεύκος μας, ο πεύκος τού κήπου μας. Ήταν κάποτε μικρός, πολύ μικρός.

Πώς θα περάσετε πιά εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;
Εἶναι ἀπλοῦστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὄσους περισσότερους μπορεῖτε

“ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

καὶ θὰ τοὺς πάρτε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πάτε,
—ἀλλὰ κι’ αὐτοῦ πού θὰ μείνετε, —γιὰ νὰ περάσετε τίς Διακοπές.

Κι’ ἕνας μόνον Τόμος τῆς Β΄ Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τίς
400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ
τὰ τόσα ἄλλα πού περιέχει. Ἄν πάρτε μάλιστα ἀπὸ τοὺς τόμους
τῶν τελευταίων ἐτῶν, 1929 ἕως 1937, πού ἔχουν 620 ἢ 468
σελίδες ὁ καθένας καὶ ἀπὸ 4-5 μυθιστορήματα, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβου-
λευθῆτε καὶ τὸν Πίνακα Μυθιστορημάτων πού περιέχει κάθε Τόμος
—δημοσιεύθηκε στὰ φυλλάδια 30 καὶ 50 τοῦ 1936 καὶ στὸ 31ον
τοῦ 1937—καὶ κάμτε ἐγκαιρῶς τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ
περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

- 123456741 = Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας.
2421 = Ὄνομα γυναικεῖον.
314241 = Κόσμημα καὶ παράσιτον.
4131814 = Ἀρχαῖον σχετλιαστικόν.
584 = Ἀρνητικόν.
645241 = Ἄγία καὶ... γάτα.
712 = Δυνητικῶς.

349. Κρυπτογραφικόν

Τῆ ἀνταλλαγῆ ἑνὸς γράμματος εἰς
ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, πάντοτε
τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶν, ἄνευ ἀνα-
γραμματομοῦ, ἄλλα τόσαι λέξεις:

Ἄερος, μόνος, χωρὶς, πρίον, τοῦς.

Λευκὴ Καμέλια

355. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Νὰ εὐρεθῶν ἀντίθετα τῶν κάτωθι
λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰρχμῶ τῶν νά-
ποτελοῦν μεγαλόνησ·ν.

ἀγαθός, πηγῆς, ζάκλοντος, στερρόν,
πολύ, φειδωλός.

Χονδρονέφελος

356. Μικτόν

αι-χο-σ-ο-ν-σαι-μνν
Λοχαγὸς Ντρέβφους

357. Γρίφος

δέτε +
δατ τήν κλι
Μικρὰ Καλλιτέχνις

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 12.

148. Ἀραγωνία (ἄρα, γωνία) — 149.
Κύκλος-Κύκλωψ. 150. Μάϊος - Αἴμιος.
—151 Ἀἴμιος.—152

Μ Ε Γ Α Ι Ρ Α 153. ΠΤΟΛΕΜΑΙ-
Ε Α Ν Η ΟΣ (τόμος, δηλεῖ-
Γ Α Β Ρ Ι Η Α τα, λοιμός, ἐπιτίς,
Α Ρ Α Α μέλος, Αἴμιος, Ἰά-
Ι Ν Ι Α Κ Ο Ν λειος, σπειρώς). —
Ρ Η Ο Η 154. Στὴν Ἀμερικὴ
Α Π Α Α Ν Η Σ (Χρηστίνᾳ, ΜΑΙ-
ΡΗ, ΚΟΙταξες.) —

155. ΜΑΛΑΓΑ-ΑΝΑΝΑΣ (Μάργος,
ἸΑΝός, ΜιΛΑνον, ἌλβΑΝία, Ἀκρό-
ΓΑΣ, ΡακινΑΣ). —156. Ὅποιος γυρεῖται
τὰ πολλὰ χάνει καὶ τὰ λίγα. —157. Αἰδῶν
ἀριστοτέων (εἰ ἐν αἰ, εἰς τε βῆ, ν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΑΗ'—452)

Ντόροθυ Λαμπέρ, Τάβρον Πόουερ, Δέν
ἀποκαλύπτουν ψευδώνυμα Ἡθο-
ποιῶν, διότι τοὺς θεωροῦμεν Συναδέλφους
μας.

(ΑΗ'—463)

Καθ' ὅσον ἡ Ἐθαγγελικὴ Σχολή... δὲν
μᾶς ἐγκλείει στοὺς κόλπους τῆς, εἶναι
ἐπόμενον νὰ μὴν μᾶς κάνει μάθημα ὁ κύ-
ριος Κεραμίδης. Φῆτε τώρα μὴ ΚΕΡΑΜΙ-
ΔΑ, γὰρ νὰ πάψετε νὰ ἀσχολῆσθε μὲ μᾶς
καθὼς τὸ ἐπιθυμῆτε.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΤΕΡΩΝ

(ΑΗ'—464)

Κωνσταντῆς Κρηνίτη; Διεφευθῆ εἰς
τὴν (ΑΗ—443).

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΤΕΡΩΝ

(ΑΗ'—466)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΩ, διήμερον, τριβραχιμον
δὶκωνιερὸν Μικρῶν Μυστικῶν. Βρα-
βεῖα δύο ἄλλα ἐκλεκτά. Διεθνήσι: 1. Πα-
γαλόπουλος, Πάρινης 84 Ἀθήνας. Περι-
μένει ἀπὸ τὰ Ζακυνθιανὰ Διαπλασέπουλα,
Εἰθάννα, Αὐβλά, Ἀσιτέρας, Ταγκολίτα, Κα-
τασκόπους, Νεφερίτι, Ἀζιαντῆ, Ὀπλιγ-
καντῶ, Καστρινὴ κλπ.

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ 33

(ΑΗ'—466)

Μεγα δέκαθλον Ράδιο Ἑλλάδος: 1)
Δημοφῆρισμα ψευδώνμων, 2) Δημο-
φῆρισμα Συλλόγου, 3) Διαγωνισμὸς Μι-
κρῶν Μυστικῶν, 4) Διαγωνισμὸς Συνθέσεως
Ἀουήσεων, 5) Διαγωνισμὸς εὐθυμογραφῆ-
ματος, 6) Διαγωνισμὸς φωτογραφίας, 7)
Διαγωνισμὸς σκίτσου (ἐλεύθερος), 8) Ἀ-
φιέρωση εἰς τὴν Διάπλαση, 9) Πίσσας ἀπαντή-
σεις θὰ λάβουμε; 10) Ἡ μεγαλύτερη ψευ-
τιά. Ὅσοι συμμετοχῆς;

Καθὲς Διαπλασέπουλο ἤμμορει νὰ συμ-
μετοχῆ σὲ ὅσα διαγωνίσματα θέλει. Ὁ
συγκρατῶν μὲν μάλιστα βραβεῖα ο' ἔλα
τὰ Διαγωνίσματα ὀνομάζεται δεκαθλητῆς,
καίρων πρῶτον βραβεῖον. Στὸ γράμμα τοῦ
δ συμμετασχῶν, θὰ ἐκλέξῃ τρία Διαπλα-
σιακὰ βιβλία. Βραβευθῶμενοι δέκα, Βι-
βλία δέκα Συμμετοχῆ ἢνν θραχμῆς προαι-
ρετικῶς σέκαθε διαγωνίσμα. Ὁ Διαγωνισμὸς
δημιγος. Ἰποστηρίζετε! ἔχθρα!!! καὶ
φίλοι!!! «ΡΑΔΙΟ-ΕΛΛΑΣ»

(ΑΗ'—467)

Εὐχαριστῶ ἔλα τ' ἀγαπητὰ Διαπλασέ-
πούλα, πὸδ μοῦβρασαν. Ὅσοι ἄργησαν
λίγο νὰ λάθουν ἀπάντησιν, ἄς μὲ συγχω-
ρέσουν, γκατὶ εἶχα ν' ἀπαντήσω σὲ τόσους.
Διμνοθαλασσίτης

(ΑΗ'—468)

Δοξὲ Ὀπλιγκαντῶ, Καστρινὴ, γκατὶ δὲν
ἀπαντῶτε; Διμνοθαλασσίτης

(ΑΗ'—469)

Στέφανος τῆς Δόξης, κι' ἐγὼ θάββα ν'
Σύλληλογραφήσουμε καὶ λοποῦμαι ποῦ,
πού δὲν στὸ ἐπιτρέπουν τὰ μαθήματα.

Διμνοθαλασσίτης

ΑΗ'—470)

Επιθυμῶντας νὰ συμπληρώσω τὸ λεύκω-
μα τῶν Μ. Μυστικῶν μου, ἐξακολουθῶ
ἀνταλλαγῆν μὲ ἄλλους, (ἰδιαιτέρως μὲ
Μεγάλῃ Τάξῃ). Τὸ καλύτερον πού θὰ λάβω
μέχρι 15 Ἰουλίου θὰ βραβεῖσω μὲ ὄρατο
βιβλίον. Στείλτε: Μίτρον Ἀγγελόπουλον
Σπαράδων 17, Ἀθήνας.

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

(ΑΗ'—471)

Συριανέ, Τίς Τάμ, ἀκόμη τετραδιάσι:
Ἰδὸν Ζουάν, ἔσεται...

Βασίλισσα Νεφερίτι

(ΑΗ'—472)

Καὶ ἐγὼ, Βιολέττα τῶν Ἄλπεων, Κυ-
κλαριά, Ἰακωνθία, κατενθουσιάζομαι
ἀπὸ τὴ γνωριμιὰ σας.

Στέφανος τῆς Δόξης

(ΑΗ'—473)

Θλιμμένη Γογγεῖα, χίλια φιλόκια ἀπὸ
τὴν ἄβανα, μὲ θυμάσαι; Ὡς ἰδῶ
καὶ τὴν Καρδιοκλέφτρα.

Κόκκινη Γατούλα

(ΑΗ'—474)

Βασίλειον, νὰ πάρῃς ψευδώνυμο γὰρ νὰ
Βοῶ γράφω. Φιλία σ' ἔλους, ἰδιαιτέρως
εἰς τὴν νεοπουνοῦ. Κόκκινη Γατούλα

(ΑΗ'—475)

Ἐπίθε μοι, θαλασσοκράτορ καὶ Συριανέ
Ἐπίθε λέγεται ὁ συμμαθητῆς σας ὁ κατα-
γόμενος ἐκ Κυθωνίας; ; ; Ὁ Θαλασσο-
κράτωρ καὶ Συριανὸς ἀπῆλθον χαριέ-
στατα: *ΚΥΔΩΝΙΕΥΣ (! ! !)...*

Μέριστος

(ΑΗ'—476)

Ράδιο Ἑλλάς, ὅτε Σίλλερ=Κωνσταν-
τινίδης, ὅτε Ὑδραίοπουλο=Βότσης,
ὅτε Πιγκουίνος=ἀπόλλας, ὅτε Ἀγνίσ-
σαις=Σαχίνης. (Γὰρ ἔλους: Διάπλασις
Βεβαίωτατα (!!!) Ἀὐτὰ παθαίνον ὅσοι τὰ
βάζουν μὲ τὸν ὄβλογο;

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ

(ΑΗ'—477)

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ: Γνωστοποιεῖται
ἰπῶν τοῖς Συριανοῖς Διαπλασέπουσι
ὅτι ἐν τοῖς Συριανοῖς Ταχυδρομείοις ἐπάρ-
χουσι:—ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ·
Σημείωσις: Ἄρα εἶναι παρὶτῶν νὰ
πηγαίνῃ... ὁ... μπαρμπαῆς τῆς (Κ...!!)

(ΑΗ'—478)

Δοθα Ὀπλιγκαντῶ, μὴ νομίσεις ὅτι αἱ
ἄλλες πάλῃσι ἀγγελίαι σου θὰ μὲ πτοῦ-
σων. Κι' ἂν ὁ πατήρ σου εἶναι ταμίας, ὁ
πατήρ μου εἶναι ἐφοροπλοῦς. Ἄρα; ; ;
(ἐννοοῦμεθα; ; ;)

ΜΕΦΙΣΤΟΣ

(ΑΗ'—479)

Ερμουπολίτη, μὴ λέγεις μόνον σταχιδῶ
Ἀλόγια. Ἄλλὰ νὰ πρῆτῃς κι' ὅ,τι δια-
κρητῆς !!! (ἐννοοῦμεθα; ; ;)

Μέριστος

(ΑΗ'—480)

Ερρίκο νι' Ἄλπαρ, μᾶς δέχσοι μὲλῃ;
Ἐπαῖα ἡ διεσθῶνας;
Φτωχὸς Ἀριστοκράτης,
Ἐρμουπολίτης